

PM 2011:88 RV (Dnr 302-174/2005)

Ombyggnad av bostadshusen i miljonprogrammet

Skrivelse från kommunstyrelsens handikappråd

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från kommunstyrelsens handikappråd om "Ombyggnad av bostadshusen i miljonprogrammet" anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Kommunstyrelsens handikappråd har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen den 15 december 2004 angående ombyggnad av bostadshusen i miljonprogramsområdena där de efterfrågar bostadsbolagens strategi för upprustning av miljonprogrammet. Handikapprådet anser att stadens bostadsbolag av kostnadsskäl ämnar bortse från regler för tillgänglighet i samband med upprustning och ombyggnad för att i ett senare skede ansöka om bostadsanpassningsbidrag.

Beredning

Ärendet har remitterats i två omgångar. Den första remissrundan var 2005 och ärendet remitterades då till Stockholms Stadshus AB.

Då tiden gått fann man det lämpligt att göra en ny remissrunda under 2011 och ärendet remitterades då till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att stadens bostadsbolag beaktar rådande regelverk och att all ombyggnad av bostadslägenheter sker enligt gängse lagstiftning i samverkan med boende och att det vid väsentliga ändringar även krävs respektive hyresgästs godkännande.

Stockholms Stadshus AB redovisar bostadsbolagens arbete med tillgänglighetsfrågor i deras respektive fastighetsbestånd. Bostadsbolagen arbetar aktivt med denna fråga och har inga planer på att försämra tillgängligheten inom miljonprogrammet.

Mina synpunkter

Tillgänglighetsfrågan utgör en viktig del av Vision 2030. "Stockholm, en stad för alla" är titeln på stadens nya program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, vilket ersätter stadens handikappolitiska program. Programmet ska vara ett av stadens övergripande styrdokument och en del av stadens integrerade styrsystem, ILS. Alla stadens nämnders och bolags insatser när det gäller tillgänglighet kommer att följas upp på samma sätt som övriga mål, aktiviteter och indikatorer.

Stockholms stad arbetar oavbrutet med att förbättra tillgängligheten inom alla områden och när det gäller renoverings- och ombyggnadsarbeten specifikt är det stadsbyggnadsnämndens uppgift att övervaka att gällande lagar och regler följs.

I bostadsbolagens redovisning framkommer tydligt att de beaktar rådande regelverk och att all ombyggnad av bostadslägenheter sker enligt gängse lagstiftning i samverkan med boende och att det vid väsentliga ändringar även krävs respektive hyresgästs godkännande. Alla bolagen framför att de om möjligt väljer lösningar som ger god tillgänglighet och att ombyggnationer i de flesta fall medför att tillgängligheten förbättras.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från kommunstyrelsens handikappråd om ”Ombyggnad av bostadshusen i miljonprogrammet” anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 28 april 2011

JOAKIM LARSSON

Bilagor

1. Remissvar i sin helhet från Stockholms Stadshus AB och stadens bostadsbolag
2. Skrivelse från kommunstyrelsens handikappråd

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Det är tråkigt att Handikapprådet inte kunnat få svar på sina farhågor förrän nu, sju år efter att de lämnade in skrivelsen. I dag har kunskaperna om tillgänglighetsarbete förhoppningsvis ökat kraftigt inom de flesta delar av samhället, och det ska vara en självklar utgångspunkt att allt som byggs nytt eller byggs om ska vara tillgängligt för alla. Det förefaller ändå nästan raljerande av bostadsbolagen att säga att de ”har inga planer på att försämra tillgängligheten inom miljonprogrammet”. Nej, ingen har nog sådana planer, men det finns gott om exempel på att onödiga hinder ändå byggts in vid både renoveringar och nybyggnationer om inte tillgänglighetsfrågorna uppmärksammats tillräckligt i ett tidigt skede.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. Kommunstyrelsen beslutar att besvara skrivelsen enligt nedan.
2. Frågan om hänsynstagande till bostadsanpassning vid ombyggnad i de kommunala bostadsbolagens fastigheter beaktas i budgetarbetet för 2012.
3. Därutöver framförs följande.

Även om bolagen arbetar aktivt med tillgänglighetsfrågor och kunskaperna och engagemang-
et har ökat jämfört med för sex år sedan, kan fortfarande ombyggnader leda till försämringar
för enskilda personer med särskilda bostadsanpassningsbehov.

Kärnfrågan är om bostadsanpassningsbidrag kan och ska betalas ut två gånger för samma
ändamål, vilket blir följderna när en ombyggnad leder till att anpassning i en lägenhet tas bort
samtidigt som behovet av anpassningen kvarstår. Den frågan har vi inte fått något tydligt svar
på.

Bostadsanpassningsåtgärder är i princip den enskildes egendom vilket ställs mot fastig-
hetsägarens intresse att få en så fördelaktig upphandling som möjligt. Individuella hänsyn blir
fördyrande. En hänsynsfull fastighetsägare bör dock i sitt anbudsunderlag kunna begära att
anpassade lägenheter ska återställas i anpassat skick. Detta bör staden kunna slå fast för de
allmännyttiga bostadsbolagen.

En annan aspekt när det gäller ombyggnad som inte tas upp i skrivelsen men som är stän-
digt aktuell är bristen på hissar i trevåningshus. Alla möjligheter som kan innebära förbättrad
tillgänglighet bör prövas, och nya lösningar kan tas fram exempelvis genom en arkitekttäv-
ling.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* och *Emilia Hagberg* (båda MP) med
hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunstyrelsens handikappråd har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen den 15 december 2004 angående ombyggnad av bostadshusen i miljonprogramsområdena där de efterfrågar bostadsbolagens strategi för upprustning av miljonprogrammet. Handikapprådet anser att stadens bostadsbolag av kostnadsskäl ämnar bortse från regler för tillgänglighet i samband med upprustning och ombyggnad för att i ett senare skede ansöka om bostadsanpassningsbidrag.

BEREDNING

Ärendet har remitterats i två omgångar. Den första remissrundan var 2005 och ärendet remitterades då till Stockholms Stadshus AB.

Då tiden gått fann man det lämpligt att göra en ny remissrunda under 2011 och ärendet remitterades då till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stad arbetar oavbrutet med att förbättra tillgängligheten inom alla områden och när det gäller renoverings- och ombyggnadsarbeten specifikt är det stadsbyggnadskontorets uppgift att övervaka att gällande lagar och regler följs.

I bostadsbolagens redovisning framkommer tydligt att de beaktar rådande regelverk och att all ombyggnad av bostadslägenheter sker enligt gängse lagstiftning i samverkan med boende och att det vid väsentliga ändringar även krävs respektive hyresgästs godkännande. Alla bolagen framför att man om möjligt väljer lösningar som ger god tillgänglighet och att ombyggnationer i de flesta fall medför att tillgängligheten förbättras.

Vid tiden för skrivelsen hade Familjebostäder genomfört upprustning i form av badrumsombyggnader i största delen av sitt miljonprogrambestånd. Stockholms hem genomför kontinuerligt sedvanliga underhåll i sitt bestånd inom miljonprogrammet. Svenska Bostäder höll vid denna tidpunkt på att ta fram kvalitetsprogram för upprustning för sina bostäder i miljonprogrammet och påbörjade senare sitt upprustningsprogram i Järva under våren 2010.

Stadshus AB:s program ”Stimulans för Stockholm 2009-2013”, som initierades för att motverka lågkonjunkturen genom att påskynda och tidigarelägga investeringar inom bostadsbyggande samt upprustning och miljöeffektivisering av stadens miljonprogramsområden, innebär att takten för upprustningsåtgärder och tillgänglighetsarbeten i dagsläget är mycket högre.

Stadsledningskontoret föreslår mot denna bakgrund att skrivelse från Handikapprådet angående ombyggnad av bostadshusen i miljonprogrammet anses besvarad med vad som anförts i tjänsteutlåtandet.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Av bostadsbolagens redovisningar framgår att de redan arbetar mycket aktivt med tillgänglighetsfrågor inom sina fastighetsbestånd. Det finns inga planer hos bostadsbolagen att för-

sämra tillgängligheten inom miljonprogrammet. När det gäller frågan om samverkan så finns det redan ett gemensamt handikappråd för samverkan mellan bland annat bostadsbolagen och handikapporganisationerna i Stockholm. Strategier för upprustning av miljonprogram och tillhörande frågor om tillgänglighet är ett utmärkt exempel på en fråga för detta forum.